

1641-2021

380 de ani

de la aducerea moaștelor
Sfintei Cuvioase Parascheva
la Iași

1641-2021

380 de ani

de la aducerea moaștelor
Sfintei Cuvioase Parascheva
la Iași

Lucrare tipărită
cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
IAȘI, 2021

Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”,
vitraliu din Catedrala Mitropolitană din Iași

În anul 1641, după ce binecredinciosul domn Vasile Lupu al Moldovei a plătit toate datoriile Patriarhiei din Constantinopol, cârmuitorul ei de atunci, patriarhul Partenie I, zis cel Bătrân (1639-1644), împreună cu membrii Sinodului, a hotărât să-i ofere, drept recunoștință, moaștele Cuvioasei Parascheva „pentru sfințirea și binecuvântarea acelu loc al Bogdaniei” (Țara Moldovei, n.n.), după cum se spune în scrisoarea sinodală: „Partenie, cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop al Constantinopolului, Roma cea Nouă, și Patriarh Ecu-
menic. [...] Pentru binefacerile și făgăduielile făcute de bună voia lui, cu îndemnul lui Dumnezeu, ale preastrălucitului și precau-

cernicului Domn aceluia, Smerenia Noastră, împreună cu Sfântul Sinod cel desăvârșit din jurul Nostru, [...] negăsind nimic altceva vrednic și cuviincios pentru a mulțumi acelu preacucernic și întru toate prea ortodox Domn pentru sfințirea și binecuvântarea acelu loc al Bogdaniei, [...] decât a se da Sfintele Moaște ale Cuvioasei Maicii noastre Parascheva cea Nouă [...]”.

În biblioteca metocului Sfântului Mormânt din Constantinopol se păstrează mai multe documente referitoare la momentul aducerii sfintelor moaște:

- tomul sinodal și patriarhal, menționat mai sus, în care sunt amintite și condițiile lui Vasile Lupu.

- originalul hrisovului lui Vasile Lupu, din 20 august 1641, în care se vorbește despre datoriile Patriarhiei Ecumenice și condițiile puse de domnitor Patriarhiei pentru ca și în continuare să o poată ajuta (ierarhii moldoveni să nu mai plătească dări pentru fiecare credincios scaunului ecumenic, să fie pomeniți morții și viii pe care îi va indica Vasile Lupu în toate bisericile din cuprinsul Patriarhiei Ecumenice etc.).

- alte acte domnești și patriarhale referitoare la achitarea datoriilor Patriarhiei Ecumenice de către domnitorul moldovean.

Conform istoricului și heraldistului Stelian Metzulescu, Vasile Lupu a primit permisiunea de a lua moaștele de la sultanul Murad al IV-lea (1622-1640). Darurile date de el pentru transportarea acestora până la Iași au fost primite de sultanul Ibrahim I (1640-1648). Racla cu cinstitele moaște a fost transportată cu o corabie pe Marea Neagră, fiind însoțită de trei mitropoliți greci

(Ioanichie al Heracleei, Partenie al Adrianopolului și Teofan al Paleopatriei). Ajungând la Galați, apoi la Iași, au fost întâmpinate de Vasile Lupu, de Mitropolitul Varlaam și de episcopii de Roman și Huși, de cler și credincioși. În ziua de 13 iunie 1641, cinstitele moaște au fost așezate în minunata biserică a Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, ctitoria domnitorului.

Cinstitele moaște au rămas aici până în anul 1884, când au început lucrările de restaurare a sfântului lăcaș, conduse de Lecomte de Nouÿ. Din acest motiv, în 1888 moaștele sunt mutate în „Sala gotică” din incinta Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, într-o raclă de lemn, îmbrăcată cu argint și cu un capac care se încuia. Era acoperită cu un acoperământ din stofă. În noaptea dintre 26 și 27 decembrie 1888, după slujba Vecerniei, din neatenție, a rămas aprinsă o lumânare din sfeșnicul de lângă racla din lemn în care erau așezate cinstitele moaște; sfeșnicul a ars, iar focul s-a

Sala Gotică de la Mănăstirea
„Sfinții Trei Ierarhi”. Detaliu din interior